

SAKU ry:n strategia 2017–2020

Toimintaympäristö muutoksessa – toiminnankin on muututtava

Ammatillinen koulutus käy tulevina vuosina läpi lähivuosikymmenten suurimpia muutoksia. Toimintaympäristön muutos vaikuttaa vääjäämättä myös SAKU ry:n toimintaan.

Toimintaa edistäviä muutoksia ovat mm.:

Terveyden ja hyvinvoinnin suuri merkitys opintojen sujuvassa läpäisemisessä tunnustetaan. Lisäksi yhteisöllisyyttä edistävälle toiminnalle on suuri kysyntä. SAKU ry:n toiminnalle ja tuotteille on tarvetta. Haasteena on saada jäsenistö tietoiseksi palveluista ja niiden hyödyistä.

Työelämän merkitys ammattiin opiskelussa kasvaa. SAKU ry voi toimia jäsentensä kanssa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen työelämäkumppanina. SAKU-tapahtumat ovat mahdollisuus projektiluonteiseen oppimiseen, näyttöjen antamiseen ja työssäoppimiseen innostavien asioiden parissa.

Digitalisaatio tarjoaa mahdollisuuksia ihmisten tavoittamiseen uudella tavalla. SAKU ry:llä on jo hyviä digitaalisia tuotteita. Haaste on saada palvelut pysymään ajantasaisina. Pelillistäminen, webinaarit ja muut digipalvelut tuottavat uusia mahdollisuuksia. Viestinnän kokonaisuutta ja työnjakoa onkin tarkistettava tästä näkökulmasta.

Yhteiskunnan niukkeneva rahoitus ohjaa tekemään yhteistyötä. SAKU ry:llä on valmiiksi vahva yhteistyöverkosto, jonka avulla meidän ei tarvitse osata kaikkea itse vaan verkoston asiantuntemus on myös meidän käytössämme. Aktiivinen yhteistyöhakuisuus vähentää myös turhaa kilpailua pienenevistä resursseista ja päällekkäistä tekemistä.

Toimintaa uhkaavia tai hankaloittavia asioita ovat mm.:

Koulutuksen rahoitus pienenee. Tämä on uhka erityisesti kaikelle järjestön tarjoamalle maksulliselle toiminnalle. Tulevina vuosina painopisteen pitää olla paikallistoiminnan aktivoinnissa. Koulutuksen järjestäjille on pystyttävä myös osoittamaan, että SAKU-toiminnan hyödyntäminen (esimerkiksi valmiit kampanjat ja muut sisällöt, opiskelijoiden osallisuuden tukeminen sekä opetuksen ja ohjauksen tukimateriaalit) vähentää työtä oppilaitoksissa ja sitä kautta säästää resursseja.

Yhteyshenkilötoiminta on isoissa haasteissa: ihmisten sitoutuminen vapaaehtoistoimintaan on heikentynyt, tiedonkulku ja toiminnan organisointi on vaikeaa isoissa koulutusorganisaatioissa, muutosten määrä on suuri ja ihmiset väsyvät, henkilövaihdoksia on paljon. Yhteyshenkilönä toimiminen täytyy tehdä nykyistä helpommaksi. Nykyisistä aktiivisista yhteyshenkilöistä on pidettävä kiinni ja innostettava uusia ihmisiä mukaan. Innostavat kokemukset toiminnasta lisäävät sitoutumista. Kohtaaminen ja kiittäminen on tärkeää.

Järjestön resurssien riittävyys ja rahoitukseen liittyvät epävarmuustekijät ovat toiminnan pysyviä haasteita. Olemassaolevat resurssit on suunnattava erityisesti niiden asioiden tekemiseen, joista odotamme tuloksia.

Toiminnan kehittämisen suhteen on huomioitava myös:

Reformi tuo muutoksia oppilaitosten toimintaan, esim. lukuvuosirakenteen muutos, tiiviiden luokkaryhmien katoaminen, työssäoppimisen lisääntyminen, opettajuuden muutos... Muutosten vaikutus SAKU ry:n toimintaan on osittain vielä arvailujen varassa mutta olemme hereillä.

Jäsenpeitto on hyvä. Se pitää kuitenkin varmistaa myös tulevina vuosina. Ylimmän johdon sitouttaminen on jatkossa entistäkin tärkeämpää.

SAKU ry:n toiminta on laajaa. Laajuus on sekä vahvuus että heikkous. Järjestöllä on monta tukijalkaa. Toisaalta, vaarana voi olla, että toiminnan ydin katoaa tai osaaminen ei riitä kaikkeen. Tarvitaan sen selkiyttämistä, miten asiat liittyvät toisiinsa, sekä rönsyjen karsimista.

Toiminnasta on pääosin positiivisia mielikuvia ja SAKU ry:llä on hyvä maine. Aktiiviset toimijat vievät kentällä positiivista viestiä eteenpäin ja toimistolla on hyvä osaaminen ydintoiminnassa.

Toiminta-ajatus

SAKU ry edistää työ- ja toimintakykyisyyttä, hyvinvointia, yhdessä tekemistä sekä elämäniloa ammatillisessa koulutuksessa liikunnan ja kulttuurin keinoin.

Toimintaperiaatteet

Jäsenlähtöisyys

SAKU ry:n toiminta tukee ammatillisen koulutuksen järjestäjien tavoitteita. Toimintamme lähtökohtina ovat jäsenyhteisöjen sekä niiden opiskelijoiden ja henkilökunnan tarpeet ja odotukset. Jäsenlähtöisyys sisältää sekä ajatuksen strategisesta kumppanuudesta jäsenten kanssa että ajatuksen jäsenten osallistumisesta aidosti ja aktiivisesti järjestön toiminnan kehittämiseen.

Kumppanuus

Tiivis yhteistyö jäsenyhteisöjen, tavoitteiden toteutumista edesauttavien muiden organisaatioiden sekä yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa on meille ensiarvoisen tärkeä työskentelymuoto. Toiminnan kehittämisessä

hyödynnetään kaikkien näiden tahojen osaamista. Kuuntelemme herkällä korvalla yhteistyötahojen odotuksia ja olemme aktiivinen, avoin ja luotettava yhteistyökumppani.

Muutosvalmius

Ympäröivän maailman muutokset edellyttävät meiltä ketterää reagointikykyä sekä asenteellista valmiutta muutoksiin. Toiminnan ja organisaation muutosvalmius tarkoittaa, että ennakoimme tulevia muutostarpeita, tarkastelemme toimintaa kriittisesti ja olemme avoimia uudelle sekä valmiita luopumaan vanhasta.

Vaikuttavuus

Toiminnan tavoitteena on todellinen, konkreettinen ja mitattavissa oleva vaikutus hyvinvointiin ammatillisessa koulutuksessa: vaikuttaminen koulutuksen järjestäjien organisaatioihin, henkilöstön toimintaan ja työhyvinvointiin sekä opiskelijoiden työ- ja toimintakykyisyyteen. Vaikuttavuutta voidaan mitata sekä määrällisesti että laadullisesti: onnistunutta vaikuttavuutta on sekä iso vaikutus yhteen yksilöön että pieni vaikutus massaan.

Visio 2020

Liikkuva ja osallistuva amis – työkykyinen ja luova ammattilainen.

Toiminnan sisällöt

SAKU ry:n asiakastyytyväisyyskyselyssä kävi ilmi, että järjestön toivotaan tarjoavan jatkossakin opiskelijoiden hyvinvointia edistäviä palveluita laajasti. On kuitenkin tarvetta selkiyttää, miksi mitäkin palveluja tarjotaan ja mihin ne liittyvät. Tuleva toiminta rakentuu seuraavien kokonaisuuksien ympärille:

Liikkuva amis: erilaista toimintaa erilaisille opiskelijoille, pienistä virikkeistä valtakunnallisiin tapahtumiin, liikunnan edistämistä istumisen vähentämisestä palloilusarjoihin asti, työvälineinä vaikuttamistyö, kampanjat, materiaalit ja tapahtumat

Osallistuva amis: nuorten näköistä tekemistä SAKUstars-kulttuurikilpailussa, oppilaitostapahtumissa ja tutortoiminnassa, opiskelijat sekä tapahtumien osallistujina että järjestäjinä

Työkykyinen amis: kestävä ammattitaito sisältää ammatin osaamisen, riittävän fyysisen toimintakyvyn ja asenteen ja taidot, joilla pärjää työelämässä, tukena esimerkiksi työkykypassi ja Hyvinvointivirtaa-teemaviikko, opiskelijoille suunnatun toiminnan lisäksi henkilöstölle suunnattu tuki opiskelijoiden työkykyisyyden kehittämiseen (mallit, materiaalit, virikkeet, koulutukset ja kohtaamiset)

Hyvinvoiva henkilöstö: hyvinvoiva henkilöstö jaksaa huolehtia myös opiskelijoista, henkilöstön työkykyä ylläpitävät liikuntatapahtumat ja kampanjat, pienet virkistysvirikkeet arkiseen aherrukseen sekä verkostot työn tukena

Arjen arkki -palvelutoiminta: hyvinvoinnin edistämisen mallien kehittäminen ja levittäminen sekä hanketoiminta, joka tukee järjestön perustoiminnan kehittämistä

Järjestötoiminta: viestintä, yhteyshenkilötoiminta, kehittämisryhmätoiminta jne.

Toiminnan painopisteet ja kehittäminen strategiakauden aikana

Kattava jäsenpeitto on turvattava. Aktivoimme passiivisia jäsenyhteisöjä ja teemme myös jäsenhankintaa. Otamme ohjelmaan säännölliset oppilaitosvierailut ja tapaamiset johdon ja yhteyshenkilöiden kanssa.

Yhteyshenkilöiden onnistuminen tehtävässään on edellytys SAKU ry:n toiminnalle. Tarjoamme yhteyshenkilöille riittävästi tukimateriaaleja ja koulutusta. Tapaamme ja kiitämme yhteyshenkilöitä säännöllisesti.

SAKU ry:n toiminnan ensisijainen tavoite on opiskelijoiden työ- ja toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen. Vaikutamme opiskelijoihin kuitenkin pääasiassa henkilöstön kautta. Tarjoamme henkilöstölle materiaaleja, ideoita, tukea ja koulutusta avuksi opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseen. Oma esimerkki on aina puheita vahvempi, joten tuemme myös henkilöstön omaa työkykyä ja hyvinvointia.

Hyvinvoinnin edistämisen työkenttä on laaja. Selkiytämme rooliamme hyvinvoinnin edistäjänä. Toimimme asiantuntijaroolissa liikunnan ja kulttuurin hyödyntämisessä opiskelijahyvinvoinnin ja osallisuuden välineenä, työkykytaitojen huomioimisessa opetuksessa, tutortoiminnassa ja ryhmäyttämisessä sekä asuntolatoiminnan kehittämisessä. Asiantuntijarooli edellyttää toimiston henkilöstöltä myös oman osaamisen kehittämistä.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen on yhteistyötä. SAKU ry KOKOAA, KOORDINOI ja KANA VOI. Hyvinvoinnin muiden osa-alueiden osalta olemme tiedon kerääjiä ja jakajia. Teemme yhteistyötä sekä koulutuksen järjestäjien että eri asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Täydennämme yhteistyön kautta omaa asiantuntemustamme. Tarjoamme yhteistyökumppaneille ammatillisen koulutuksen osaamista ja olemme aktiivinen hankekumppani.

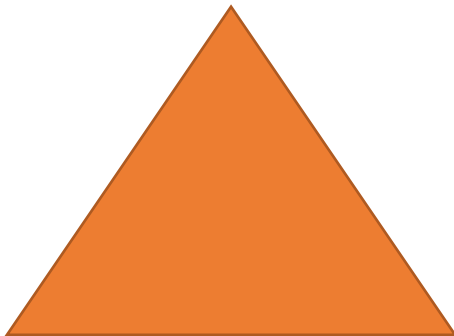
Liikuntatoiminnan kehittämisessä huomioimme aiempaa paremmin toiminnan eri kohderyhmät.

- Seurat ja lajiliitot tarjoavat toimintaa aktiivisille kilpaurheilijoille. SAKU ry:n toiminnassa tämä joukko ei ole keskeisin kohderyhmä.
- Liikunnallisesti aktiiviset opiskelijat ovat paikallisen toiminnan aktivoijia ja toimintaan innostajia ja sitä kautta tärkeä kohderyhmä myös SAKU ry:lle, vaikka eivät omaan liikuntaansa tukea tarvitsekaan.

- Satunnaiset liikkujat ja esimerkiksi seuratoiminnasta pois jääneet tai pois pudotetut ovat tärkein kohderyhmä SAKU ry:n kilpailutoiminnalle. Heidän mukaan saamiseen kilpailutapahtumiin lisätään harrastesarjoja.
- Liikunnallisesti passiiviset ovat tärkeä kohderyhmä, joita pyritään aktivoimaan mukaan erityisesti paikallisten liikuntatapahtumien ja Liikkuva amis -toiminnan kautta.
- Täysin liikkumattomat ovat erittäin haastava kohderyhmä, jolle ei juuri liikunnan toimenpiteitä kohdisteta. SAKU ry:n on kuitenkin tavoiteltava täysin liikkumattomien saamista mukaan paikallisiin tapahtumiin, joissa yhteinen tekeminen voi saada myös liikkumaan kuin huomaamatta. Painopisteinä toiminnassa ovat työkykyisyys, ammattialakohtaisuus ja sellainen toiminta, jossa ei ole liian selvää liikuntaleimaa (esim. amisradat, eSports).
- Huomioimme kaikkien kohderyhmien mutta erityisesti vähän liikkuvien osalta myös muut osallistumisen tavat: joku voi olla enemmän järjestäjä kuin liikkuja; tapahtumajärjestelyissä mukana oleminen on yksi tapa osallistua liikuntatoimintaan.

Jos halutaan tavoitella suuria joukkoja, toimintaa tarvitaan sinne, missä ihmiset valmiiksi ovat.

Esimerkiksi opiskelijaliikunnan tuotteet ja realistiset osallistujamäärät vastaavat oheista kuvaa. Työpanosta on lisättävä toimintaan, jolla tavoitellaan suuria joukkoja. Paikallisen toiminnan käyntiin saamiseen tarvitaan hyviä kampanjoita ja tukimateriaaleja mutta myös järjestön omaa työpanosta ja tukea jäsenyhteisöille.

valtakunnalliset tapahtumat ja kilpasarjat

alueelliset sarjat ja tapahtumat, harrastesarjat

Ammattiosaajan liikuntavuosi

muut paikallistason toimenpiteet (esim. Liikkuva koulu -mallit, pienet liikuntavirikkeet, opetuksen sisältöihin ja olosuhteisiin vaikuttaminen)

Muistamme: pieni on kaunista. Jäsenyhteisöt käyvät läpi historiallisen suuria muutoksia ja oppilaitosten mahdollisuudet ottaa vastaan uutta toimintaa ovat lähivuosina rajalliset. Toteutunut pieni juttu on parempi kuin toteutumatta jäänyt iso. Järjestön toiminta on jo nyt laajaa; uusia toimintoja otetaan mukaan harkiten ja keskitytään uuden keksimisen sijaan nykyisen toiminnan juurtumisen ja levittämisen tukeen.